

בשר מתאי גזע

רב דניאל שטיין

א. מלבי"ם (בראשית י"ח, ז' - ח') - "ואל הבקר רץ אברהם ויקח בן בקר רך וטוב ויתן אל הנער וימהר לעשות אתו. ויקח חמאה וחלב וכן הבקר אשר עשה ויתן לפניהם והוא עמד עליהם תחת העץ ויאכלו" - וימהר לעשות אתו שעשה אותו ע"י ספר יצירה. נראה שרצו לתרץ בזה איך האכיל להמלאכים בשר בלחב, ואמרו שהיה בשר שנברא ע"י ספר יצירה שאין לו דין בשר, וז"ש שלקח חמאה וחלב וכן הבקר אשר עשה, ר"ל יען שעשאו ע"י ספר יצירה היו יכולים לאכול עם חלב.

ב. בראשית (ל"ז, ב') - "ויבא יוסף את דבתם רעה אל אביהם" (בראשית ל"ז, ב') [פרש"י - כל רעה שהיה רואה באחיו בני לאה היה מגיד לאביו שהיו אוכלין אבר מן החי].

ג. פ"ת (יו"ד סי' ס"ב ס"ק ב') - בשל"ה דף ש"ג כתב דבהמה שנבראת ע"י ספר יצירה כמו דמצינו בגמרא דברא עגלא תילתא בכל ערב שבת מותר לאכול בעודו חי וזה היה מעשה השבטים שהביא יוסף דבתם רעה אל אביהם שאכלו אמ"ה כי יוסף סבר שהיא בהמה גמורה ע"ש ונראה דמ"מ אסור לאכול בלא שחיטה מדרבנן משום מראית עין.

ד. גמ' סנהדרין (סה:) - רבא ברא גברא, שדריה לקמיה דרבי זירא. הוה קא משתעי בהדיה, ולא הוה קא מהדר ליה. אמר ליה מן חבריא את, הדר לעפריך.

ה. גמ' פסחים (כד:) - אמר רבי אבהו אמר רבי יוחנן כל איסורין שבתורה אין לוקין עליהן אלא דרך אכילתן, למעוטי מאי, אמר רב שימי בר אשי למעוטי שאם אכל חלב חי שפטור. [תידושי רבנו דוד פסחים (שם) - וטעמא משום דאפקיה רחמנא בלשון אכילה].

ו. גמ' חגיגה (יד:) - שאלו את בן זומא בתולה שעיברה מהו לכהן גדול, מי חיישינן לדשמואל, דאמר שמואל יכול אני לבעול כמה בעילות בלא דם, או דלמא דשמואל לא שכיחא, אמר להו דשמואל לא שכיח, וחיישינן שמא באמבטי עיברה. [רבנו חננאל - כגון שירד איש באותה האמבטי ופלט ש"ו וירדה אשה וקירבה באותה טיפה של ש"ז ונכנסה בתוך רחמה ונתעברה וזה מעשה נסים הוא ואינה טמאה לידה שאין אני קורא בה אשה כי תזריע].

ז. קובץ שיעורים (כתובות אות ר"ב-ר"ג) - נראה דהא דפטור בשבת בעושה כלאחר יד אינו דין מיוחד באיסורי שבת כמו מקלקל ומלאכה שאצל"ג, אלא כן הוא בכל דיני התורה שלא נאמרו אלא כפי דרך הרגיל, ומה"ט פטור באכילת והנאת איסור שלא כדרך אכילה והנאה דכיון דכתב קרא אכילה סתם לא איירי אלא בכדרכה וכו', בפירוש ר"ח חגיגה ט"ז מבואר, דהמתעברת באמבטי אינה טמאה לידה, והיינו דסתם לידה הכתובה בתורה איירי בלידה כדרך הרגילה, כמ"ש למעלה דכל דיני התורה נאמרו כפי הרגיל ולא שלא כדרך.

ח. גמ' מנחות (טט:) - בעי ר' זירא חיטין שירדו בעבים, מהו, למאי, אי למנחות, אמאי לא, אלא לשתי הלחם מאי, ממושבותיכם אמר רחמנא לאפוקי דחוצה לארץ דלא, אבל דעבים שפיר דמי, או דלמא ממושבותיכם דווקא, ואפילו דעבים נמי לא. [פרש"י - שירדו בעבים - עם המטר כששתו העבים באוקיינוס בלעו ספינה מליאה חטין]. [תוס' (שם) - פירש בקונטרס ששתו באוקיינוס ובלעו ספינה מלאה חיטין וקשה לר"ת דאי מחוצה לארץ וכי הותרו לשתי הלחם בשביל שהיו בעבים מ"מ ממושבותיכם בעינן וליכא ואי מארץ ישראל וכי נאסרין הן על ידי כך אלא נראה לי דעל ידי נס ירדו בעבים].

ט. תשו' להורות נתן (ח"ז סי' י"א) - ומכל מקום יש לומר דאין מזה ראייה דגם דבר הנברא ע"י ספר יצירה הוי בכלל זה, די"ל דדוקא דבר הבא בדרך נס בלא מעשה ידי אדם חלים עליו דיני התורה דכיון דחזינן דשייך נס כזה א"כ הוי ליה כעין כדרכו, אבל כשעשאו האדם על ידי ספר יצירה ולא נעשה מאליו בדרך נס, שמא אין זה בגדר דיני התורה דהוי שלא כדרכו.

י. ערוה"ש (סי' פ"ד סע' ל"ו) - לא אסרה תורה במה שאין העין שולטת בו דלא ניתנה תורה למלאכים דאל"כ הרי כמה מהחוקרים כתבו שגם כל האוויר הוא מלא ברואים דקים מן הדקים וכשהאדם פותח פיו בולע כמה מהם אלא ודאי וכו' שאין העין שולט בהם לאו כלום הוא.

יא. תשו' מנחת שלמה (תנינא סי' ק' אות ז') - כיון שאנשים מטפלים בחלקיקים האלה ומעבירים אותם ממין אחד לשני הרי זה חשיב ממש כנראה לעינים ולא דמי כלל לתולעים שאינם נראים.

יב. משנה בכורות (ה:) - בהמה טהורה שילדה כמין בהמה טמאה מותר באכילה, וטמאה שילדה כמין בהמה טהורה, אסור באכילה, שהיוצא מן הטמא טמא, והיוצא מן הטהור טהור וכו'. רבי שמעון אומר גמל גמל שני פעמים, אחד גמל הנוול מן הגמלה, ואחד גמל הנוול מן הפרה. ורבנן, האי גמל גמל מאי עבדי ליה, חד לאסור עצמו, וחד לאסור חלבו, ור' שמעון לאסור חלבו מנא ליה, נפקא ליה מאת הגמל.

יג. גמ' חולין (סד): - אמר חזקיה מנין לביצת טמאה שהיא אסורה מן התורה, שנאמר ואת בת היענה, וכי בת יש לה ליענה, אלא איזו זו ביצת טמאה.

יד. רמב"ם (פ"ג מאכ"א ה"ו): - אף על פי שחלב בהמה טמאה וביצי עוף טמא אסורין מן התורה אין לוקין עליהם שנאמר מבשרם לא תאכלו על הבשר הוא לוקה ואינו לוקה על הביצה ועל החלב. [ק"י רבנו חיים הלוי (שם ה"א) - ונראה לומר, דבאמת הך דינא דיוצא מן הטמא טמא מחדש לן תרתי, דטהור הנולד מן הטמאה אסורו הוא מחמת עצמו ואהני ליה הך דינא דיוצא מן הטמא טמא שיהא איהו מצד עצמו חייל ביה איסורא דאמו, ובדין אמו קאי, דהרי הוא כאמו, ועוד נכלל ביה דין איסור בפני עצמו של יוצא מן הטמא, דמשום זה לחוד שהוא יוצא מן הטמא חייל ביה איסורא, ואף דאינו קאי בדין אמו ולא חייל עליו איסור מצד עצמו, מ"מ אסור הוא מאיסורא דיוצא מן הטמא, ואיסורו אינו מחמת עצמו כי אם משום שיוצא מן הטמא זהו איסורו וכו'. והרי בטהור הנולד מן הטמאה ודאי דלוקין עליו ואף על גב דתרווייהו איסורייהו משום יוצא מן הטמא נינהו וכו', דטהור הנולד מן הטמאה אסורו הוא מחמת עצמו, והרי הוא נכלל באיסורא דטמאים האמור בתורה, וממילא דיש בהו גם מלקות ככל הטמאים, משא"כ חלב וביצים של טמאים אסורין אינו מחמת עצמן כיון דאינן מין בשר ואין בהן איסורא דטמאים האמור בתורה ורק דאסורין הן מאיסורא דיוצא מן הטמא וע"כ אין בהם מלקות, ומשום דאע"ג דאסור מן התורה מ"מ דין איסור זה של יוצא מן הטמא כאיסורא דחצי שיעור שאין בו רק איסורא ולא מלקות].

טו. שו"ע (יו"ד סי' פ"ז סע' י"א): - אם העמיד גבינה בעור קיבת כשרה, יש בה טעם בשר, אסורה. ואם לאו, מותרת. אבל המעמיד בעור קיבת נבלה, וטריפה, ובהמה טמאה, אוסר בכל שהוא. הג"ה משום דדבר האסור בעצמו, ומעמיד, אפילו באלף לא בטיל ודווקא שלא היה שם מעמיד אחר, רק האסור, לו אבל אם היה שם ג"כ מעמיד היתר, הוי זה וזה גורם, ומותר אם איכא ס' נגד האסור.

טז. רמ"א (יו"ד סי' פ"ז סע' ג'): - ונהגו לעשות חלב משקדים ומניחים בה בשר עוף, הואיל ואינו רק מדרבנן. אבל בשר בהמה, יש להניח אצל החלב שקדים, משום מראית העין.

יז. רמ"א (סי' רח"צ סע' ב'): - ואסור לתפור בגד קנבוס תחת בגד צמר במקום דלא שכיח קנבוס, משום מראית העין ובמקום דשכיח שרי.